

Beleidsplan 2021 - 2024

de Bibliotheek

IJmond Noord

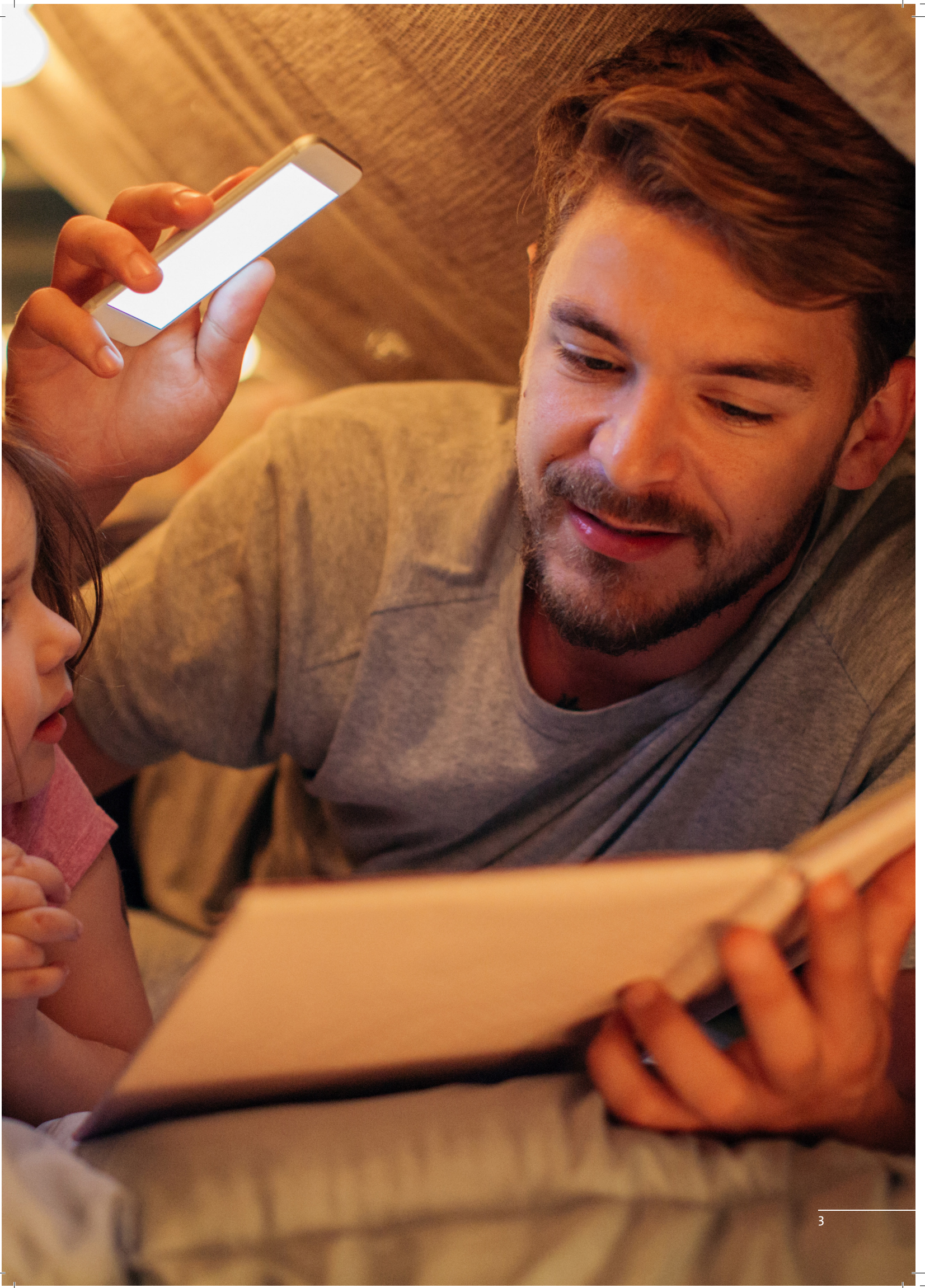
INHOUDSOPGAVE

Inleiding	4
Kernfuncties	4
De bibliotheek maakt je rijker!	6
Missie	6
Visie	6
Terugblik	7
Trends	8
Vergrijzing	8
Toenemende laaggeletterdheid	8
Voortgaande digitalisering	8
Third place	9
Community 's/gemeenschappen	9
Duurzaamheid	9
Doelgroepen	10
Beleidslijnen	12
1. Leesbevordering, leesplezier en het leesoffensief	12
2. Platform om te ontmoeten en fysiek en digitaal kennis te delen	15
3. Digitalisering	16
4. Een leven lang leren	17
5. Maatschappelijke participatie inclusief bestrijden van eenzaamheid	18
Hoe gaan wij onze doelen bereiken?	19
Passende huisvesting	19
Een goede collectie	19
Mensen met vakmanschap	20
Samenwerkingsverbanden met tal van partners	20
Gezonde financiering	21

INLEIDING

Bibliotheek IJmond Noord is een gecertificeerde bibliotheek met een vestiging in Beverwijk, een vestiging in Heemskerk en een jeugdservicepunt in Wijk aan Zee. Met ruim 228.000 bezoekers per jaar is de bibliotheek de drukst bezochte instelling in beide gemeenten. Deze bezoekers komen veelal naar de bibliotheek om er boeken, kranten en tijdschriften te lezen en lenen of om films en games te lenen. Een groeiend aantal komt naar de bibliotheek om lezingen bij te wonen, workshops te volgen of om er kennis met elkaar te delen. Waarvoor van jong tot oud de bibliotheek ook bezoekt, de bibliotheek is bij uitstek de plaats waar je terecht kunt voor je persoonlijke ontwikkeling. De uitdaging voor de bibliotheek is om mensen te helpen een weg te vinden in een overvloed aan informatie én om daarnaast te zorgen voor verbinding. Verbinding tussen mensen, informatie en organisaties: van collectie naar connectie.

Dit beleidsplan kwam tot stand in een bijzondere periode waarin corona de hele wereld op zijn kop zette. Het is lastig om te bepalen wat de invloed van deze crisis zal zijn op allerlei aspecten van het bibliotheekwerk, bijvoorbeeld op de manier waarop we ons willen ontwikkelen of op de manier waarop we met elkaar omgaan. Mogelijke gevolgen zijn zo goed mogelijk in het plan verwerkt.

Kernfuncties

Sinds 1 januari 2015 is de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) van kracht. Hierin zijn de vijf kernfuncties vastgelegd:

1. Het ter beschikking stellen van kennis en informatie

2. Het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie

3. Het bevorderen van lezen en laten kennismaken met literatuur

4. Het organiseren van ontmoeting en debat

5. Het laten kennismaken met kunst en cultuur

Deze vijf kernfuncties vormen een samenhangend geheel en dragen volgens artikel 5 van de Wsob bij aan de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van de maatschappelijke kansen van het algemene publiek. De bibliotheek zet hiervoor de vijf kernfuncties gezamenlijk in.

De bibliotheek onderscheidt zich fundamenteel van andere aanbieders van informatie door te functioneren vanuit een aantal publieke waarden, namelijk betrouwbaarheid, onafhankelijkheid, authenticiteit, pluriformiteit en toegankelijkheid.

In 2020 is de Wsob geëvalueerd. De Raad voor Cultuur bracht als advies daarop uit:

" Bibliotheken zijn een basisvoorziening en nemen een sleutelpositie in als het gaat om taalvaardigheid, digitale vaardigheden, leesmotivatie en leesvaardigheid van jong en oud. Dat is ook van belang voor de toekomstige positie van Nederland als kennissamenleving. "

Minister van Engelshoven schreef in haar brief aan de Tweede Kamer:

" De evaluatie laat zien dat de Nederlandse openbare bibliotheken een belangrijke en brede rol in de samenleving vervullen. Zij stimuleren het lezen, bestrijden de laaggeletterdheid, helpen met het aanleren van digitale vaardigheden en met het gebruik van digitale overheidsdiensten. De openbare bibliotheek is de meest bezochte publieke voorziening in Nederland. In 2018 hadden zij 3.6 miljoen leden. Zij werden meer dan 60 miljoen keer bezocht door ongeveer 40% van de Nederlandse bevolking. De openbare bibliotheek is er voor iedereen: van jong tot oud, van elk opleidingsniveau en elke achtergrond. "

Een feit is dat bibliotheken veruit de best bezochte instellingen van Nederland zijn: bijna dubbel zoveel bezoekers als bioscopen en musea en meer dan tien keer zoveel als voetbalstadions

(cijfers 2018 van CBS, Museumvereniging, Transfermarkt en Ministerie van OCW).

DE BIBLIOTHEEK MAAKT JE RIJKER!

Missie

Bibliotheek IJmond Noord biedt alle inwoners toegang tot een laagdrempelige, aangename, veilige, openbare omgeving. Wij stimuleren mensen om kennis te vergaren voor hun persoonlijke ontwikkeling. Wie van jongs af aan leest, ontwikkelt zichzelf en verruimt zijn blik. We leveren een actieve bijdrage aan de maatschappelijke participatie van alle inwoners. Lezen laat je een andere wereld ervaren, het prikkelt de fantasie en brengt ontspanning. En het helpt tegen eenzaamheid. Wij blijven werken aan een sterke verbinding met de inwoners en de gemeenten in ons werkgebied.

De bibliotheek houdt bij de keuzes rekening met de speerpunten die de gemeenten hebben gekozen: alle inwoners doen zelf en samen zo lang en actief mogelijk mee in de samenleving.

Visie

Bibliotheek IJmond Noord:

- Zet zich in voor leesbevordering, stimuleert leesplezier en voert een leesoffensief uit;
- Vergroot de basisvaardigheden van de inwoners; in elke vestiging is een informatiepunt digitale overheid;
- Ondersteunt community's / gemeenschappen en zet in op kennis delen;
- Bevordert breed de maatschappelijke participatie; biedt mogelijkheden voor vrijwilligers en bestrijdt eenzaamheid;
- Werkt samen met educatieve, sociale, maatschappelijke en culturele organisaties.

Terugblik

- Gedurende de beleidsplanperiode 2017-2020 is de transitie van klassieke naar maatschappelijke en educatieve bibliotheek stevig opgepakt.
- Als gevolg van eerdere bezuinigingen van de gemeente Heemskerk werden daar onder andere de collectie, het vloeroppervlak en de personeelsinzet verkleind.
- De bibliotheekvestigingen in zowel Beverwijk als Heemskerk gingen vaker met beperkte dienstverlening open, hetgeen mogelijk werd door de inzet van vrijwilligers tijdens de ochtendopenstellingen met zelfbediening.
- Binnen de maatschappelijke bibliotheek werd sterk ingezet op met name het verlagen van de laaggeletterdheid.
- De eerste pilots met het delen van kennis tussen inwoners hebben plaatsgevonden.
- De Bibliotheek op School (dBos) startte met twee scholen, waarna verdere uitrol plaatsvond.
- Via trainingen en coaching is veel tijd en energie gestoken in de ontwikkeling van de medewerkers. Het competentie-model werd geïmplementeerd. Ook is een nieuw functiehuis ingericht, beter passend bij de kernfuncties en beleidsdoelen van de bibliotheek.
- In 2020 legde de coronacrisis het leven grotendeels plat. Bibliotheken moesten sluiten, evenals het onderwijs, de kinderdagopvang en andere organisaties en bedrijven. Veel projecten en activiteiten konden niet of slechts beperkt worden uitgevoerd, bijvoorbeeld activiteiten rond lokaal historisch erfgoed en de projecten Kinderpersbureau, Taaltheater en Leestafel voor ouders op school. Naast het versterken van het digitale lezen werd alternatieve dienstverlening ontwikkeld en aan onze klanten aangeboden, zoals De bibliotheek komt bij je thuis en het bellen van onze klanten die 70 jaar of ouder zijn.

TRENDS

Vergrijzing

Volgens een prognose van het CBS* treedt zowel in Beverwijk als Heemskerk vergrijzing van de bevolking op: tussen 2020 en 2030 groeit de groep van 65 jaar en ouder in Beverwijk met 2200 personen en in Heemskerk met 1600 personen. In 2020 is in Beverwijk 18.6% van de bevolking 65 jaar of ouder en in Heemskerk 22.6%. In 2030 is dit percentage in Beverwijk 21.7% en in Heemskerk 25.7%. In de andere leeftijdsgroepen zijn de verschuivingen gering. Met het steeds ouder worden van de bevolking ligt groei van vereenzaming op de loer.

Toenemende laaggeletterdheid

Steeds meer mensen hebben moeite met lezen, schrijven en/of rekenen: een op de negen Nederlanders is laaggeletterd. Dit heeft hoge maatschappelijke kosten tot gevolg.** Voorts heeft 50% van de laaggeletterden zelf kinderen onder de 18 jaar: een positief leesklimaat ontbreekt hier.

Een vierjarige die niet wordt voorgelezen kent 1500 woorden, een vierjarige die wel wordt voorgelezen kent 3500 woorden.

Ook in het bedrijfsleven kost laaggeletterdheid veel tijd en geld. Een op de tien werknemers heeft bijvoorbeeld moeite met het invullen van een urenstaat, het lezen en beantwoorden van e-mails of het lezen van veiligheidsvoorschriften.

Voortgaande digitalisering

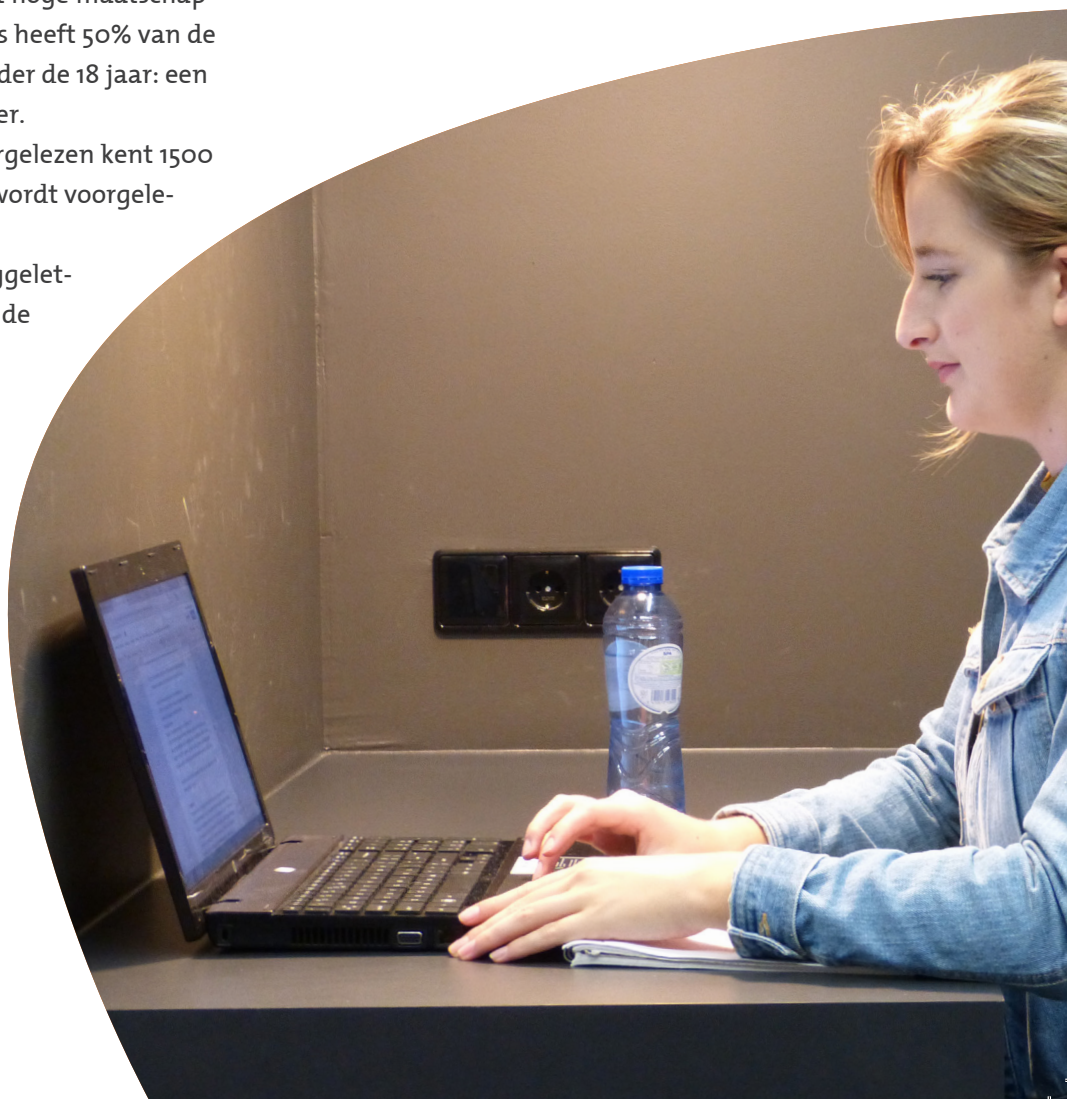

De digitalisering van allerlei diensten en zeker ook die van de (gemeentelijke) overheid maakt helder dat grote groepen in de samenleving hierbij hulp nodig hebben. Niet alleen de zwakkeren of de ouderen in de samenleving, maar ook jongeren, werkzoekenden en andere groepen missen vaak de vaardigheden om informatie te zoeken en selecteren, feiten te checken en kritisch te zijn op desinformatie en nepnieuws. Er wordt steeds meer online geregeld en er worden oplossingen gezocht om digitaal op een goede manier met elkaar te communiceren.

Online shoppen en thuisbezorgen vormen een steeds omvangrijker onderdeel van dienstverlening in tijden van voortgaande digitalisering.

* StatLine-regionale prognoses 2020-2050

** PWC: €1.13 miljard per jaar

Third place

Elke zichzelf ontwikkelende samenleving heeft behoefte aan plekken waar verschillende mensen elkaar in een veilige, open en ongedwongen sfeer kunnen ontmoeten.* De woonomgeving wordt de first place genoemd en de werkomgeving of school de second place. Publieke ontmoetingsplekken zoals bibliotheken worden de third place genoemd. Een plek waar je komt om te ontspannen, waar je je in stilte kunt afzonderen, maar waar je ook anderen kunt ontmoeten en samenwerken. Third places zorgen er ook voor dat mensen elkaar toevallig ontmoeten, waardoor sociale cohesie en tolerantie voor andersdenkenden toeneemt.**

Minister van Engelshoven:

“ Bezoekers komen er om een groot aantal redenen: om boeken te lenen, een taalcursus te volgen, om te leren omgaan met de digitale overheid, voor een voorleesmiddag, een sollicitatietraining, om huiswerk te maken of gewoon om de krant te lezen met een kopje koffie. De publieke ruimte van de openbare bibliotheek functioneert als huiskamer van de stad. Dat is zeer waardevol in een samenleving met risico's op segregatie. ”

Community's/gemeenschappen

Waar voorheen de samenleving was gestructureerd rondom instituten, is nu een verschuiving te zien naar structuren rondom het individu en de gemeenschap buiten deze instituten om. Het gaat om connecties, kennis delen en samenwerking waarbij de verbondenheid met de lokale gemeenschap essentieel is.***

Duurzaamheid

De overheid is gebonden aan klimaatdoelen, bedrijven worden aangesproken op de duurzaamheid van hun productie en consumenten willen meer inzicht in de producten die zij kopen. Duurzaamheid is steeds breder geworden: van alleen ecologische, naar sociale en economische duurzaamheid.

* Ray Oldenburg, 1989

** Duyvendak & Wekker, 2015

*** Veldgids voor nieuw bibliotheekwerk, Lankes, 2016

DOELGROEPEN

Hoe meer kennis er over doelgroepen is, hoe beter zij te vinden, te boeien, te activeren en te binden zijn. Klantsegmentatietools kunnen helpen om het werkgebied beter in beeld te krijgen. In Mosaic is alle kennis van elk huishouden in Nederland vertaald naar een klantsegment. Alle huishoudens van Nederland zijn gegroepeerd op basis van gemeenschappelijke kenmerken, voorkeuren en gedrag. Deze kennis kan de bibliotheek ondersteunen om meer klantgericht te werken en programmeren. Begin 2020 is in opdracht van Bibliotheek IJmond Noord met behulp van het segmentatiemodel Mosaic onderzoek gedaan onder de inwoners. Daaruit bleek dat de bibliotheek weliswaar een goed bereik heeft binnen een aantal segmenten, maar dat bij een aantal andere het bereik verbeterd kan worden. De minder goed bereikte segmenten omvatten een groot aantal inwoners van zowel Beverwijk als Heemskerk. Gerichte actie zal leiden tot vermindering van de laaggeletterdheid en tot ledenwinst.

Verdere uitwerking van Mosaic vindt plaats tijdens deze beleidsperiode.

KATHERINE
KOUDE
HOWELL
ZAKEN

David Ignatius
HET TEHERAN
PROJECT

ANNET DE JONG
LEVEND BEWIS

MERETE JUNKER
POEMA

MARI JUNGSTEDT
DORRELE SPIN

MARI JUNGSTEDT
GEVAARLIJK SPIN

MOOBD KOPPEN
Alma Heintze

DEBBIE HOWELLS
FOK
NANDA HUNEM
HURE

A.J. Kazins
LAAT
GOE

BELEIDSLIJNEN

De bibliotheek heeft vijf beleidslijnen vastgesteld waarmee zij haar missie en visie wil bereiken.

1. Leesbevordering, leesplezier en het leesoffensief

De trend toenemende laaggeletterdheid is van grote invloed op deze beleidslijn. Deze beleidslijn draagt met name bij aan de Kernfuncties 2 en 3.

Preventie van taalachterstand begint bij de geboorte. De bibliotheek voert de programma's BoekStart en BoekStart in de kinderopvang uit. De BoekStart-coach bij de consultatiebureaus boekt resultaat door ter plekke met de ouders in gesprek te gaan over het belang van voorlezen.

Zo kunnen kinderen zo vroeg mogelijk kennismaken met gedichtjes en voelboekjes. Voorlezen en dus ouderbetrokkenheid is vanaf het begin noodzakelijk en moet leiden tot een gezinsgerichte aanpak. Ouders wordt gevraagd om thuis een positieve leesopvoeding te creëren: veel voorlezen en praten met de kinderen, het goede voorbeeld geven door zelf te lezen, thuis (kinder)boeken hebben en met de kinderen naar de bibliotheek gaan. In een positief leesklimaat stijgt het taalniveau van het kind. Dit is een van de aspecten waarmee de toename van laaggeletterdheid tot stilstand kan worden gebracht en kan worden gekeerd naar afname van laaggeletterdheid. Extra inzet op ouderbetrokkenheid is noodzakelijk. Een gezinsaanpak kan de cyclus van laaggeletterdheid doorbreken.

Voorts voert de bibliotheek De Voorleesbrigade voor 1-6-jarigen en De Leesbrigade voor 6-12-jarigen uit, beide gericht op kinderen met een taalachterstand.

In de Bibliotheek op School (dBos) werken basisscholen en bibliotheek samen om het leesplezier

te bevorderen en daarmee een eventuele taalachterstand te voorkomen of te verminderen. Er dient op elke basisschool een uitnodigende collectie en een passende programmering te zijn; zorg voor een rijke lees- en leeromgeving op de basisschool en, in het verlengde daarvan, ook in de bibliotheek. Het aantal taalarme kinderen, met wie ook tijdens de coronacrisis bijna geen digitaal contact mogelijk was, neemt toe. Onderzoek heeft uitgewezen dat met name voorlezen een stimulerend effect heeft op de leesfrequentie van alle leerlingen op de basisschool.*

Ook in het voortgezet onderwijs is sprake van grote taalachterstand: een op de vier leerlingen verlaat de basisschool met onvoldoende leesvaardigheden.** Dat geldt met name voor kinderen die naar het Voorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs (VMBO) doorstromen. Het is noodzakelijk dat in het VMBO de Bibliotheek op School VO wordt geïmplementeerd. Ook in het Middelbaar Beroeps Onderwijs (MBO) is behoefte aan extra aandacht voor leesplezier, dat vervolgens leidt tot een betere taalvaardigheid. 17.9% van alle 15-jarigen in Nederland heeft een leesniveau waarmee zij het risico lopen om op latere leeftijd onder de noemer laaggeletterd te vallen.***

De Onderwijsraad en de Raad voor Cultuur riepen in 2019 op tot een leesoffensief.**** Nederlandse jongeren lezen minder vaak en met steeds minder plezier. Ze besteden steeds minder tijd aan 'diep lezen': het geconcentreerd lezen van langere teksten of boeken. Mede hierdoor gaat hun leesvaardigheid achteruit. Dat heeft gevolgen voor hun functioneren op school en in de samenleving – en uiteindelijk

*Lezen stimuleren via vrij lezen, boekgesprekken en appberichten; effecten van leesbevorderingsactiviteiten in het basisonderwijs en VMBO; Stichting Lezen, 2019

**Lees!, een oproep tot een leesoffensief, 2019

***Feskens, Kuhlemeier&Limpens, 2016

****Lees!, een oproep tot een leesoffensief, 2019

ook voor het functioneren van onze samenleving als geheel. De raden doen drie aanbevelingen om een sterke infrastructuur voor leesmotivatie tot stand te brengen:

- Voer een krachtig en samenhangend leesbeleid. Voor gemeenten, scholen en bibliotheken moet het vergroten van leesmotivatie een speerpunt zijn;
- Zorg voor een rijk leesaanbod met boeken en langere verhalende teksten;
- Breng een leescultuur tot stand. Dat kan door naast boeken ook volwassenen de rol van leesbevorderaar te laten vervullen. Leesconsulenten moeten een goede scholing en voldoende tijd krijgen voor hun taken.

De onderwijsministers Van Engelshoven en Slob hebben deze oproep in 2020 ondersteund. Zo zullen leesplezier en -motivatie vaste onderdelen

van het verbeterde curriculum worden en krijgen met name VMBO-ers extra aandacht.

Bibliotheken krijgen een belangrijke rol in de aanpak.

Minister van Engelshoven:

“ Nieuwe werelden ontdekken, avonturen beleven die je in het echt nooit zou meemaken en een kijkje geven in de gedachten van mensen die heel anders zijn dan jij. Lezen is prachtig! We gaan er alles aan doen om jongeren daar achter te laten komen.

Daarvoor ligt er ook een rol voor ouders.

Lees je kind voor! ”

Binnen het Taalhuis werken veel organisaties in een hecht samenwerkingsverband aan het vinden, doorverwijzen en helpen van laaggeletterden. Steeds meer mensen weten het Taalhuis-sprek-uur te vinden. Toch is een krachtiger aanpak van toeleiding noodzakelijk. Ook bedrijven zouden veel meer gebruik kunnen maken van het taalnetwerk. In bijvoorbeeld de industrie is 13.9% laaggeletterd, in de bouw 12.7%, in zorg en welzijn 9.72% en in de handel en horeca 9.5%.*

Binnen deze beleidslijn past ook het bevorderen van het lezen en laten kennismaken met literatuur voor alle inwoners. Inwoners die goed kunnen lezen willen graag geïnspireerd worden door bijvoorbeeld direct contact met schrijvers of door leestips te krijgen. Alleen mensen die blijven lezen, kunnen hun leesvaardigheid op niveau houden. Lezen brengt mensen ontspanning en brengt hen in een andere wereld. Lezen is voor veel mensen een onmisbare factor in hun leven.

*Lees!, een oproep tot een leesoffensief, 2019

Doelen Beleidslijn 1

Inzet van BoekStart-coaches op de consultatiebureaus

Alle locaties van de kinderopvang gebruiken BoekStart

Met alle betrokken organisaties werken aan het vergroten van de ouderbetrokkenheid

Gezinsaanpak is gerealiseerd; ondersteuning bieden aan de ouders op het gebied van leesplezier en zo nodig het bijspijkeren van hun eigen taalniveau

Zoveel mogelijk scholen werken in dBos samen met de bibliotheek aan leesplezier

Sterkere invulling van de regierol van het Taalhuis in overleg met de gemeenten

Verbeteren van het toeleiden van laaggeletterden naar het Taalhuis

Bedrijven benaderen over wat het Taalhuis voor hun laaggeletterde werknemers kan betekenen

Structurele samenwerking met het VO, met name het VMBO, binnen dBos VO

Invoeren van speciale leesbevorderings-programma's voor het MBO

De doorgaande leeslijn van BoekStart naar dBos naar vervolgens dBos VO is gerealiseerd

Met gebruikmaking van verschillende programma's wordt het leesplezier gestimuleerd

2. Platform om te ontmoeten en fysiek en digitaal kennis te delen

Bij deze beleidslijn passen de trends *community's/ gemeenschappen, duurzaamheid en third place*. De beleidslijn draagt met name bij aan de Kernfuncties 1 en 4.

De bibliotheek is de laatste publieke ontmoetingsplaats: je hoeft geen lid te zijn om er gratis en zonder enige verdere verplichting te kunnen verblijven. Het is een veilige en betrouwbare plek. Men komt er terloops met anderen in aanraking, met onbekende gezichtspunten en verhalen. De bibliotheek wil mensen persoonlijk en digitaal met elkaar in verbinding brengen, zodat ze ervaringen en interesses kunnen delen. Een van de mogelijkheden hiervoor zijn *community's/ gemeenschappen*. De rol van de bibliothecaris is om informatie uit fysieke en digitale collecties te verzamelen en ontsluiten. De expertise van de bibliothecaris staat ten dienste van de gemeenschap. Ook stelt de bibliotheek ruimte beschikbaar.

In de vorige beleidsperiode is de *community duurzaamheid* tot stand gekomen. Een *community* is een levend geheel en de *community duurzaamheid* zal door de bibliotheek ondersteund worden. Wij zien het als onze taak om onze bijdrage aan een duurzame samenleving continu te verbreden en verdiepen. Uiteraard zal duurzaamheid bij de eigen bedrijfsvoering een belangrijk uitgangspunt zijn.

Doelen Beleidslijn 2

De bibliotheek helpt de inwoners bij het vinden en duiden van informatie

De bibliotheek stimuleert inwoners om hun kennis te vergroten

De bibliotheek zet ten behoeve van *community's* een digitaal platform op

Duurzaamheid is een *community's* die blijvend gefaciliteerd wordt, tegelijkertijd zet de bibliotheek in haar eigen bedrijfsvoering duurzaamheid voorop

De activiteiten worden voor 50% vanuit de behoefte van de *community's* gevormd

De bibliotheek faciliteert meerdere *community's*

3. Digitalisering

De trends vergrijzing en voortgaande digitalisering hebben invloed op deze beleidslijn. Deze beleidslijn draagt met name bij aan de Kernfuncties 1, 2 en 3.

Iedere inwoner heeft te maken met voortgaande digitalisering in alle onderdelen van de maatschappij. Het zich eigen maken en bijblijven op digitaal gebied is belangrijk om te kunnen functioneren in de samenleving. Daar is hulp bij nodig voor jong en oud. In Nederland zijn vier miljoen inwoners onvoldoende digitaal vaardig om zelfstandig digitaal zaken met de overheid te regelen.* Om deze inwoners te kunnen helpen, starten alle openbare bibliotheken een Informatiepunt Digitale Overheid (IDO).

De bibliotheek zelf digitaliseert een deel van haar dienstverlening steeds verder. Ten tijde van de coronacrisis is een thuisbezorgservice in het leven geroepen. Bij de Bibliotheek-aan-huis brengt en haalt een vrijwilliger boeken voor de klant die niet meer zelf de bibliotheek kan bezoeken. Het structureel inzetten van een vorm van thuisbreng- en ophaalservice voor alle klanten wordt verder onderzocht. Op dit moment doet online supermarkt Picnic in pilots onderzoek naar de haalbaarheid van het bezorgen van boodschappen in combinatie met een ophaalservice. Picnic werkt al in Heemskerk.

Lang niet alle ouderen zijn onvoldoende digitaal vaardig, maar binnen die groep zijn zij wel oververtegenwoordigd. Digitale vaardigheden worden beschouwd als sleutel in het proces van toegang tot internet. Zij zijn een voorwaarde voor participatie in de maatschappij. De 55-plussers scoren op digitale vaardigheid lager dan de groep van 18 tot 55 jaar. Verder valt op dat het niveau van internet-

vaardigheden snel afneemt in de groepen van 65 jaar en ouder. De resultaten laten in ieder geval zien dat de groep van 55 jaar en ouder een relatief grote behoefte heeft aan het verbeteren van digitale vaardigheden.** De samenleving schreeuwt om aandacht voor de ontwikkeling van vaardigheden voor het 'alledaagse' internetgebruik. De eisen die onze samenleving en de steeds geavanceerdere technologie aan het gebruik van internet stellen, nemen alleen maar toe. Hierdoor bestaat de kans dat de positie van 55-plussers met een lager niveau van digitale vaardigheden nog zwakker wordt. Mensen die niets met de digitale wereld te maken willen hebben, zijn mogelijk wel te bereiken door hen uit te nodigen voor diverse activiteiten waarbij zij spelenderwijs met een digitaal onderdeel kennismaken: een gecamoufleerd digitaal aanbod.

Kennismaken met nieuwe digitale ontwikkelingen en inwoners meenemen bij nieuwe ontwikkelingen op digitaal gebied zijn wettelijke taken van de bibliotheek. De doelgroep is hierbij niet de digibeet, maar de digitaal vaardige inwoner.

*De burger kan het niet alleen, PBLQatie nr. 41, juni 2013

**Digitale ongelijkheid in Nederland; internetgebruik van mensen van 55 jaar e.o.; University of Twente; 2019

Doelen Beleidslijn 3

Uitbreiding in de bibliotheek van het aantal digitale informatiepunten, zoals het IDO

Voortzetting van trainingen op digitaal gebied voor met name ouderen

Onderzoeken doen naar een vorm van thuisbreng-/ophaalservice

Opzetten van digitale leeskringen

Nieuwe digitale ontwikkelingen onder de aandacht van de inwoners brengen

4. Een leven lang leren

Bij deze beleidslijn passen de trends community 's/ gemeenschappen, third place en vergrijzing. Deze beleidslijn levert een bijdrage aan alle Kernfuncties.

Een leven lang leren is van belang voor ieders welzijn en noodzakelijk om mee te kunnen blijven doen in de maatschappij. Een leven lang leren om jezelf te ontwikkelen en iets bij te kunnen dragen aan onze samenleving. Goed ontwikkelde informatievaardigheden zijn noodzakelijk ter voorbereiding op een leven lang leren. Iets leren kan uit een boek, via YouTube of andere kanalen of door deel te nemen aan een activiteit. Leren is steeds vaker beleven.

De bibliotheek gelooft dat ieder mens, ieder kind een of meerdere talenten heeft. Wij willen kinderen helpen hun talent te ontdekken en te ontwikkelen. Daarbij sluiten we aan bij de 21ste -eeuwse vaardigheden uit het toekomstgerichte onderwijscurriculum. Daarin staan elf competenties vermeld die leerlingen nodig hebben om succesvol deel te nemen aan de maatschappij van de toekomst.

Het gaat om vaardigheden als kritisch denken, creatief denken, informatievaardigheden, sociale en culturele vaardigheden en mediawijsheid. Ook het houden van CoderDojo's kan kinderen helpen beter op de toekomst voorbereid te zijn. Bij een CoderDojo leren kinderen tussen 7 en 17 jaar programmeren met verschillende tools. Ze leren er onder andere websites bouwen, apps ontwikkelen en programma's maken.

" Wie zich staande wil houden in tijden van technologisering, moet zich bekwamen in wat computers nog niet goed kunnen. Waar onze reken- en denkkraft razendsnel aan computers wordt overgedragen, blijft onze verbeeldingskracht voorlopig nog buiten bereik van de slimme algoritmes.*. "

*Van Mensvoort, 2019

Doelen Beleidslijn 4

De bibliotheek integreert het voor 6 - 12-jarigen bestemde TalentenLab in de 100-Talentenbieb

Onderzocht wordt of in combinatie met het TalentenLab CoderDojo's georganiseerd kunnen worden

Onderzocht wordt of een Studiekring 50+ opgezet kan worden

De bibliotheek is een onmisbare speler geworden op het gebied van 21ste-eeuwse vaardigheden

De bibliotheek onderzoekt of ze een (digitaal en fysiek) aanbod zoals dat van volksuniversiteiten kan realiseren

5. Maatschappelijke participatie inclusief bestrijden van eenzaamheid

Bij deze beleidslijn passen de trends community/gemeenschappen, third place en vergrijzing. Deze beleidslijn draagt met name bij aan de Kernfuncties 4 en 5.

Eenzaamheid komt onder alle lagen van de bevolking voor. Ouderen lopen een relatief hoog risico om sociaal uitgesloten te raken omdat zij te maken hebben met afnemende sociale contacten en ingrijpende levensgebeurtenissen. 40% van de Nederlandse bevolking geeft aan zich eenzaam te voelen. Van sociale eenzaamheid is sprake als iemand betekenisvolle relaties met een bredere groep mensen zoals kennissen, collega's, buurtgenoten of mensen met dezelfde belangstelling mist.*

De bibliotheek zet De Lonkende Leestafel in ter bestrijding van laaggeletterdheid, ter voorkoming van verlies van leesvaardigheid, voor blijvende participatie in de maatschappij, voor het bestrijden van eenzaamheid en voor het aanbieden van een zinvolle tijdsbesteding.

Zeker binnen deze beleidslijn vinden activiteiten ook plaats buiten de bibliotheek. Wijkgericht werken is gedurende deze beleidsperiode een van de aandachtspunten.

Wie in deze samenleving wil meedoen, kan altijd terecht bij de bibliotheek, ongeacht huidskleur, leeftijd, religie of seksuele voorkeur.

Mensen verschillen van elkaar op een reeks van zichtbare en onzichtbare kenmerken. Die verschillen betekenen iets voor ieders positie in de samenleving en de kansen die men krijgt. De bibliotheek houdt hier rekening mee in haar programmering.

De bibliotheek is ook een plaats voor stageplekken voor leerlingen en voor mensen die weer in het arbeidsproces moeten komen.

Vrijwilligerswerk is essentieel voor het bibliotheekwerk: zowel de vrijwilliger als de bibliotheek hebben elkaar wat te bieden. Het vrijwilligerswerk neemt langzamerhand toe.

*www.volksgezondheidszorg.info/onderwerp/eenzaamheid/cijfers-context/samenvatting

Doelen Beleidslijn 5

De bibliotheek is een gastvrije, publieke ruimte dicht bij de inwoners

De bibliotheek is een plaats voor toevallige ontmoeting, maar zet zich door haar programmering tegelijkertijd ook in om ontmoeting te stimuleren

De bibliotheek werkt aan de mogelijkheden tot wijkgericht werken

De Lonkende Leestafel, die taal, lezen en ontmoeten met elkaar verbindt, wordt uitgebreid

De bibliotheek heeft alle aspecten die verbonden zijn aan het werken met vrijwilligers volledig ingebed in de organisatie

HOE GAAN WIJ ONZE DOELEN BEREIKEN?

Passende huisvesting

De bibliotheek is de plaats waar iedereen mag komen, een publieke huiskamer. Voor ontmoeting, voor lezingen, spreekuren of workshops, waar je komt studeren of om er lekker een boek, krant of tijdschrift te lezen.

Het is ook de plek waar je met andere leden van je community kunt afspreken, waar groepen worden ontvangen, waar kinderen activiteiten voor en met andere kinderen organiseren.

Onze dienstverlening reikt verder dan onze muren: we trekken naar buiten om mensen te bereiken die niet vanzelf de bibliotheek bezoeken. Dit laat onverlet dat er behoefte is aan een 'open' gebouw met ruimtes en samenwerkingsmogelijkheden die passen bij de kernfuncties en beleidslijnen van de bibliotheek.

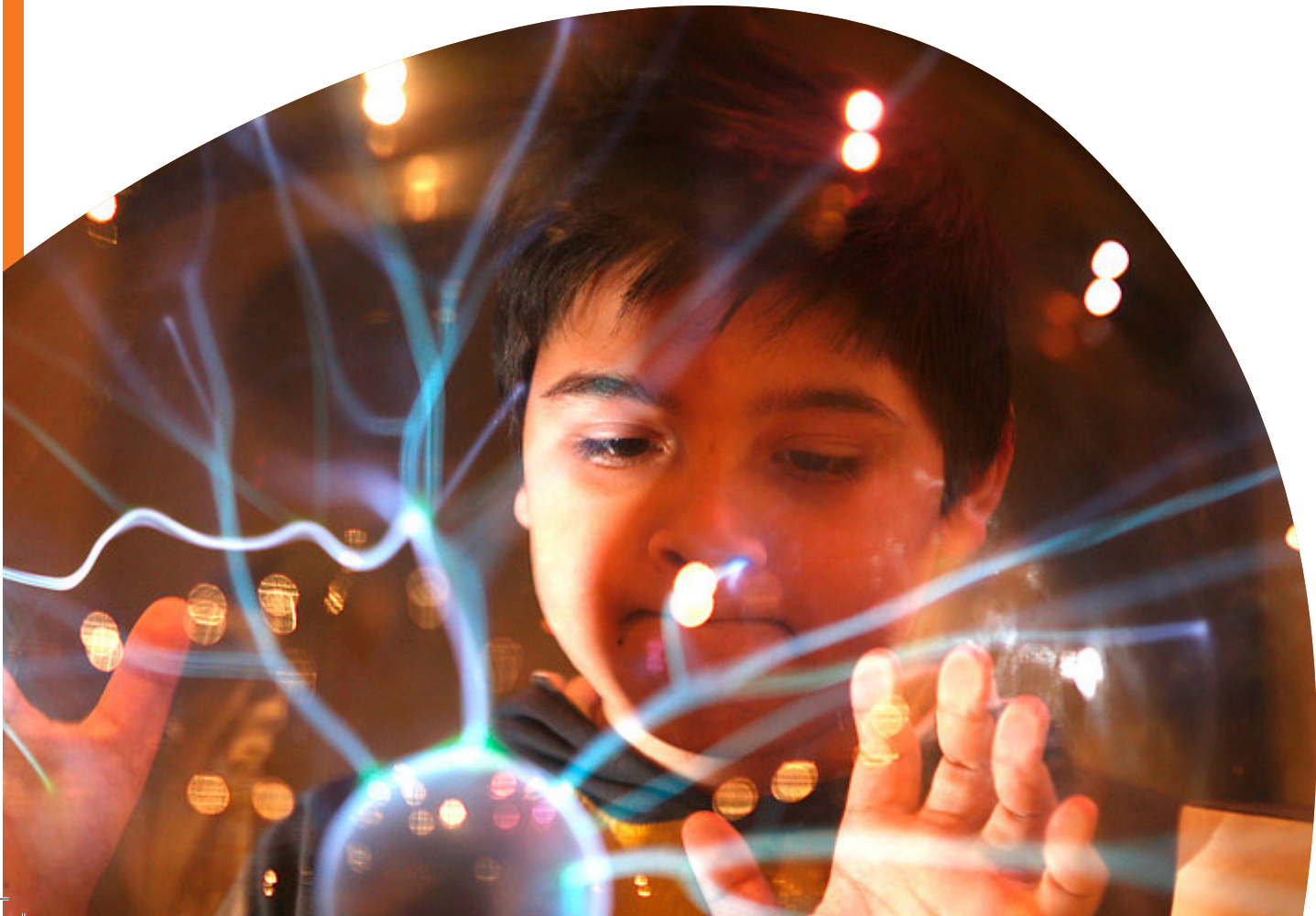
Het is natuurlijk ook de plaats waar de collectie

staat en waar iedereen wordt geprikkeld en uitgenodigd om fijne boeken, films, games, tijdschriften en kranten te vinden.

Een goede collectie

Het is de wettelijke taak van de bibliotheek om bij te dragen aan de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van de maatschappelijke kansen van inwoners. De collectie is een belangrijk middel om deze taak te vervullen. Lezen, leren en informeren kan niet zonder een gedegen collectie. Daarbij gaat het om de fysieke en de digitale collectie die door de bibliothecaris wordt ontsloten en thematisch samengebracht. De bibliotheek zorgt voor kennisvermeerdering door de collectie bij al haar activiteiten op de beste manier in te zetten. De collectie is als het ware 'de grondstof' voor de diensten en activiteiten van de bibliotheek.

Mensen met vakmanschap

Een ruimte met boeken is nog geen bibliotheek. De bibliothecaris erbij maakt het tot een bibliotheek. De vakkennis van de bibliotheekmedewerkers is cruciaal. Onze vestigingen met hun medewerkers, collectie en activiteiten zijn een thuisbasis voor veel van onze bezoekers.

Het efficiënter maken van de klassieke bibliotheek en het verder uitbreiden van de educatieve en maatschappelijke bibliotheek gaat door. Dit betekent dat een groter beroep gedaan wordt op het vakmanschap van de medewerkers: actief in de lokale maatschappij en in de bibliotheek.

Het vakmanschap van onze medewerkers en vrijwilligers moet actueel zijn. Daarom zijn er jaarlijkse scholingsplannen om hen een leven lang te laten leren.

Ruimte voor experiment is belangrijk. Daardoor kan de vakkennis van de medewerkers nog beter ingezet worden ten behoeve van de mogelijkheden die mensen hebben om zichzelf te ontwikkelen.

Door actief te zijn en te luisteren naar signalen uit de samenleving ontwikkelen we nieuwe dienstverlening. Onze medewerkers krijgen en nemen de ruimte binnen de kaders van de beleidslijnen. Experimenteren is leren.

Samenwerkingsverbanden met tal van partners

Wij doen vrijwel niets meer alleen bij het opzetten van nieuwe projecten en bij het vernieuwen van de bestaande dienstverlening. Behalve met onze ‘traditionele’ samenwerkingspartners, zoals het onderwijs en de historische kringen, werken we steeds intensiever samen met partners op het gebied van welzijn en zorg.

Gezonde financiering

We zoeken een gezonde mix van structurele subsidie, projectfinanciering uit subsidies en fondsen en eigen inkomsten uit bestaande en nieuwe dienstverlening. Voor een blijvend gezonde financiering is het wenselijk een meerjarenbegroting te kunnen koppelen aan een meerjaren-subsidieafpraak met onze gemeenten waarin ook ruimte is om te reserveren voor investeringen. Daartoe zullen wij wederom gesprekken op beleids- en bestuursniveau voeren. Want ook onze gemeenten zijn gebaat bij een daadkrachtige, toekomstgerichte en verbindende bibliotheek.

de Bibliotheek

IJmond Noord

